



**MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Stromová 1, 813 30 Bratislava 1
sekcia regionálneho školstva

Vážená pani
PhDr. Ľudmila Adamčíková
Slovenské pedagogické nakladateľstvo –
Mladé letá, s.r.o.
Sasinkova 5
811 08 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa
/28.1.2020

Naše číslo
2020/8618:4-A1001

Vybavuje/linka
Mgr. Baráth, PhD. /311

Bratislava
24.02.2020

Vec
Schvaľovacia doložka

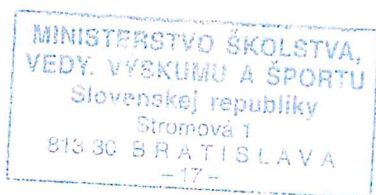
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v súlade s § 13 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na základe odporúčania Štátneho inštitútu odborného vzdelávania v Bratislave

vydáva
schvaľovaciu doložku

k učebnici: **Hudobná výchova pre 3. ročník základných škôl** od autorov: E. Langsteinová a B. Felix a zaraďuje ju do národného registra didaktických prostriedkov so schvaľovacou doložkou v nasledovnom znení:

„Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod č. 2020/8618:4-A1001 ako učebnicu Hudobná výchova pre 3. ročník základných škôl. Schvaľovacia doložka nadobúda účinnosť 1. septembra 2020 a má platnosť do 31. augusta 2022.“

S pozdravom



Ing. Marian Galan
generálny riaditeľ

Telefón
+421 2/59 374 111

Internet
www.minedu.sk

Bankové spojenie
SK8081800000007000065236

IČO
00164381

**SCHVAĽOVACÍ PROTOKOL NA DIDAKTICKÝ PROSTRIEDOK
v zmysle Smernice č. 22/2017**

| | |
|---------------|---------------------|
| Interné číslo | ŠPÚ-500-54-192/2020 |
|---------------|---------------------|

Zodpovedný zamestnanec: doc. PaedDr. Libor Fridman, PhD.
Dátum vypracovania schvaľovacieho protokolu: 10. 2. 2020

| | |
|---|---|
| Názov didaktického prostriedku: | Hudobná výchova pre 3. ročník základných škôl |
| Preklad názvu didaktického prostriedku: | |
| Autor/i (meno a priezvisko): | prof. PhDr. Eva Langsteinová, CSc. prof. Mgr. Belo Felix, PhD. |
| Recenzenti z registra recenzentov: | Mgr. Ivana Lukáčsová PaedDr. Ingrid Petkovská |
| Recenzenti iní: | |
| Gestor titulu: | MŠVVaŠ SR |
| Vydavateľstvo: | SPN – Mladé letá, s.r.o. |
| Rozsah, formát didaktického prostriedku: | 72 strán, A4 |
| ISBN: | 978-80-10-03556-4 |
| Rok vydania, a poradové číslo vydania: | 2019, štvrté vydanie |
| Jazyk didaktického prostriedku: | Slovenský |
| Druh didaktického prostriedku: | <input checked="" type="checkbox"/> učebnica <input type="checkbox"/> pracovná učebnica <input type="checkbox"/> pracovný zošit <input type="checkbox"/> učebný text <input type="checkbox"/> zbierka úloh <input type="checkbox"/> iné: |
| Určenie druhu/typu školy a ročníka, pre ktorý je didaktický prostriedok určený: | Základná škola, 3. ročník |
| Návrh lehoty platnosti schvaľovacej doložky: | 2 roky, 31.8.2022 |

1. Potvrdenie súladu s aktuálne platným štátnym vzdelávacím programom pre príslušnú oblasť:

a) Didaktické spracovanie didaktického prostriedku spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet vo vzdelávacej oblasti:

- áno
 nie

b) Didaktické spracovanie didaktického prostriedku konkretizuje a rozvíja štruktúru učebných výkonov v Štátnom vzdelávacom programe pre daný vyučovací predmet (výkonový štandard):

- áno
 nie

c) Obsahová štruktúra didaktického prostriedku je v koncepcnej zhode s obsahovým rámcom Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet:

- áno
 nie

Uvedený didaktický prostriedok **je v súlade s aktuálne platným štátnym vzdelávacím programom** pre vzdelávaciu oblasť Umenie a kultúra platným od 1. 9. 2015.

2. Zhrnutie vyjadrení z recenzných posudkov:

Recenzenti sa vyjadrili v zmysle, že učebnica zodpovedá platnému iŠVP pre predmet HUV a je v súlade s jeho obsahovým a výkonovým štandardom. Odporúčajú učebnicu využívať aj v ďalších rokoch.

3. Odborné stanovisko k didaktickému prostriedku zodpovedného zamestnanca Štátneho pedagogického ústavu:

Učebnica pre 3. ročník HUV ZŠ bola vytvorená v roku 2010 a druhé vydanie vyšlo v roku 2013 (prakticky v totožnej podobe s minimálnymi a skôr grafickými odlišnosťami). Inovovaný ŠVP bol schválený v roku 2015 (Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015). Učebnica HUV pre 3. ročník ZŠ bola vytvorená **pred vznikom** aktuálne platného iŠVP.

Koncepcia učebnice je do istej miery premyslená, kompaktná, konzistentná a odráža požiadavky na vyučovanie hudobnej výchovy určitého konkrétneho obdobia špecifickým autorským spôsobom, ktorý však po rokoch nesie určité znaky prirodzenej archaickosti. Učebnica nebola tvorená na základe novovzniknutých štandardov iŠVP a posudky lektorov tak vyznievajú trochu zjednodušene a formálne, pričom vôbec neodrážajú kritické a reálne požiadavky učiteľov z praxe, ani potreby hudobnej edukácie 21. storočia.

Pri detailnom posudzovaní súladu učebnice s iŠVP je možné zistiť, že v oblasti spevu (vokálne činnosti) ide učebnica dokonca nad rámec obsahového a výkonového štandardu – na str. 50 a 51 ide už o dvojhlasný spev – dvojhlasný spev konkrétne 3 piesní (kombinácia Prší, prší...; Dú valasi, dú; Pôjdeme my do lesíka). Dvojhlasný spev je síce autormi štandardov uvádzaný na str. 15 (iŠVP), ale iba ako výkonový štandard v oblasti počúvania hudby („percepčné činnosti“, nie „hlasové činnosti“). Konkrétne sa uvádza výkon „rozoznať jednohlas – dvojhlas“. Spev dvojhlasu je v štandardoch iŠVP explicitne požadovaný iba vo 4. ročníku na str. 18 (spievať jednoduchý dvojhlas; žiaci udržia svoju melodickú líniu) - kánon, burdón, ostinátny druhý hlas. Pri funkciách hudby v obsahovom štandarde pre 3. ročník (estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková) sa učebnica funkciami explicitne nezaobrá (implicitne si môžeme niektoré jednotlivé funkcie viac-menej domyslieť, napr. funkciu tanečnú, funkciu spojenia hudby s divadlom, zábavnú a pod.). Podobne možno vnímať problém realizácie obsahového štandardu v učebnici pri hudobných nástrojoch („*nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje - husle, kontrabas, flauta, klavír, trúbka, bicie, komorný orchester, symfonický orchester, orchester ľudových nástrojov, skupiny populárnej hudby...*“), pretože učebnica takto uvedený obsahový štandard nerealizuje a uvádza iba niektoré nástroje a nástrojové zoskupenia (konkrétne: *str.9 – zobcová flauta, detské tympany, bubon, činel, triangel, hrkálky, str.17 – sláčikové trio: zobrazené sú husle, viola, violončelo – bez pomenovania, str.19 – gajdoš s gajdami, str. 24 – klavír, str. 41 – spomenuté sú nástroje pri skladbe Pavana od Ravela: kontrabas, trúbka, flauta a na str. 59 – flauta, pišťalky*).

Z uvedeného je zrejmé, že nastal problém kompatibility systému výkonových a obsahových štandardov so systémom učebnice. Okrem toho je výber niektorých piesní uvedených v učebnici učiteľmi v praxi prijímaný diskutabilne až kontroverzne.

Na záver si dovoľím opäť upozorniť, že štandardy iŠVP v predmete hudobná výchova sú formulované veľmi všeobecne až vágne, najmä v rovine obsahu. Inovovaný ŠVP v obsahovom štandarde neobsahuje ani vymedzené tematické celky, ani vymedzené konkrétne obsahy, niekedy sa v nich obsah zamieňa s prostriedkami, metódami, formami a pod. Bez kvalitných obsahových štandardov sa reálne nedajú pripraviť relevantné ročné tematické plány (TP). Výkonové štandardy sú takisto formulované problematcky, niekedy nesprávne, niekedy bez primeranej aspoň rámcovej kvantifikácie, resp. nepresne. Zároveň neexistuje priama nadväznosť učebnice na iŠVP, pretože učebnice boli pripravované pred jeho tvorbou. Proklamatívne sú učebnice HUV považované za materiálovo "bohaté", ale koncepcne pre učiteľov v praxi príliš zložité, resp. nedostatočne

reflektujúce hodinovú dotáciu predmetu. Je potrebná určitá formálna a obsahová inovácia a modernizácia. Perspektívne by bolo nevyhnutné upraviť, resp. vytvoriť kvalitné systémové štandardy predmetu hudobná výchova v iŠVP na úrovni zodpovedajúcej aktuálnemu stavu poznatkov v didaktike a koncepcne reflektujúce súčasné trendy hudobného vzdelávania vo svete, a následne k nim vytvoriť zodpovedajúce učebnice hudobnej výchovy.

Konštatujem, že štandardy z HUV sú formulované problematcky a chýba v nich priamy vzťah s konkrétnymi učebnicami.

Z odborného hľadiska v súčasnosti nepovažujem za vhodné, praktické ani ekonomické, inovovať príslušnú učebnicu, ani vytvárať novú učebnicu na aktuálny iŠVP bez závažnej úpravy výkonových a obsahových štandardov v predmete hudobná výchova.

4. Odporúčanie vydať alebo nevydať schvaľovaciu doložku:

Štátny pedagogický ústav

odporúča

neodporúča

Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR vydať schvaľovaciu doložku.

5. Odôvodnenie k navrhutej lehote platnosti schvaľovacej doložky:

Navrhujem vydať schvaľovaciu doložku **na 2 roky / do 31.8.2022** z dôvodu akceptovateľnosti predloženého didaktického prostriedku a rámcového súladu s inovovaným štátnym vzdelávacím programom platným od 1. 9. 2015.

6. Súhlas so zverejnením:

Týmto vyjadrujem súhlas so zverejnením elektronickej verzie tohto odborného posudku na webovom sídle ministerstva školstva v celom rozsahu. Text umožňuje funkciu vyhľadávania prostredníctvom bežného softvéru na prehliadanie PDF súborov.

7. Schválenie:

| Funkcia | Meno a priezvisko | Podpis | Dátum |
|-------------------------------|----------------------------------|--------|-------------|
| Zodpovedný zamestnanec ŠPÚ | doc. PaedDr. Libor Fridman, PhD. | | 10. 2. 2020 |
| Priamy zamestnanec nadriadený | PhDr. Lýdia Benčová | | 11.2.2020 |
| Riaditeľ ŠPÚ | prof. PhDr. Ľudovít Hajduk, PhD. | | 11.11.'20 |